

—i Sprejem učiteljskih abiturientov v učiteljsko službo. V ljubljanski oblasti: Breda Tavzev v Črnomelj, Ljudmila Gabrovšek v Radence, Lidija Grošelj v Lokoč, Franjo Gruden v Laško. — V mariborski oblasti: Jolanda Goma-Belovič v Radmožance, Stefanija Levičar v Staro cesto, Katarina Škubel v Mežico, Marija Martinšek v Mežico, Amalija Calluati-Jelačin v Sebeborce, Marija Gruden pri Sv. Barbari, srez Ptuj.

—i Napredovanja. V 1. grupo II. kategorije so napredovali sledeči učitelji(ice) ljubljanske in mariborske oblasti: Alojzij Malenšek, Marija Snajder, Josipina Činč, Ciril Petrovc, Ana Pirc-Gavrič, Rozalija Goli, Franja Kosce-Milavec, Aleksander Kordiš, Ljudmila Bizjak-Kovač. — V 2. grupo II. kategorije: Franjo Hajnšek, Rudolf Predan, Franjo Friedl, Karol Jakopec, Marija Zacherl, Franja Snajder, Antonija Vau-pot, Zmago Bregant, Marija Kunaver-Rupar, Josipina Likozar, Marija Sroif-Jansa, Ana Zorko-Kersnik, Amalija Mandelj-Kenda, Arnela Vranšek.

—i Premeščeni so sledeči učitelji(ice). V ljubljanski oblasti: Vida Frelj v Zagorje ob Savi, Darinka Berce v Sv. Rupert, srez Krško, Vilma Peterca v Dole pri Litiji, Berta Saksida v Cerklje ob Krki, Leopoldina Zupančič v Telče, srez Krško, Janko Alfred v Bohinjsko Srednjo vas, Ivana Dekleva na Vrhniko, Rudolf Vrabčič v Verdenk, Marija Podboj dodeljena v pisarno vel. župana prosvetni oddelek v Ljubljani.

Šolska reforma.

KROŽKI IN REFORMA VZGOJE IN POUKA.

Naše šole se ne ganejo. Pouk in mnenje, miselnost in delo so še vedno okorele oblike iz dobe Franca Jožefa. Milijonski narod se ne naveliča poslušati pesmi, ki so jo drugi že davno položili v muzej svoje zgodovine. Zgodilo se bo mogoče, da bo pri nas novo, kar bo drugod že ostarelo; da bo pri nas napredno, kar bo drugod že reakcionarno.

Reforma vzgoje in pouka more izhajati le iz notranjega prepričanja; razumel jo bo le oni, kdor jo je preizkusil in doživel. Studij, knjige, razprave, predavanja, razgovori, ukazi, nasveti, vse drugo ima veljavo le tedaj, če jih je duševnost asimilirala; šele ko se znanje pretvori v notranjo silo, imajo pravi pomen za delo. Ali pa imajo vsi dovolj naravnega razpoloženja za asimilacijo?

Tudi pri podeljevanju spoznanja je lahko dvojje: ali govori eden množici ali pa govori drug drugemu; ali masa posluša ali pa sodeluje vsi, da ustvarijo potem nov, kolektivni sklep. Pravo kulturno življenje bo začelo med nami delovati šele tedaj, ko delujoči ne bodo le redki poedinci, ampak bo duševna rodovitnost v našem stanu postala nekaj splošnega. Nekateri pravijo, da bi bilo to sicer idealno, da pa so tisti časi še daleč, ko bo zavednost razgibala velik del naših sopoklicnikov.

Kakšno naj bo naše podeljevanje?

Med onimi, ki jim je reformni duh nove šole že znan in so tudi že poizkušali z udeleževanjem, bo kolektivni način logičen in naraven; pasivnost med njimi je nemogoča, kot je nemogoča para brez sile napetosti. Drugače pa bo tam, kamor se niso zašle nove evropske misli in kjer je treba duhove komaj seznaniti z novimi smermi, metodami in osnovnimi načeli. V takih krajih bo nehoti vsaj nekaj časa vladalo pasivno razmerje med onimi, ki dajejo, in onimi, ki sprejemajo. Kjer je le nekaj samostojno mislečih, je vzdušje živahnije in plodnosnejše.

Dosedaj smo skoro vse izvedeli iz inozemskih, zlasti nemških pedagoških knjig in revij. Prenašale so nove ideje med nami tudi naše pedagoške revije; marsikoga so informirale ter mu dale pobude, da je začel poslušati, misliti in poizkušati. Čudno je le, da jih je bilo tako malo, ki so ga razprave in poročila zanimala. Ali je težko čitati, ali je težko misliti. To dejstvo nas je poučilo, da zgolj razprave po revijah in publikacijah ne bodo naziranja v novi šoli toliko razširile, da bi to naziranje postalo naša splošna lastnina. Sile morajo vzbujati v celokupnosti našega stanu le z osebnimi zajednicami.

Delovne zajednice učiteljstva.

Ali naj se take zajednice ustanavljajo glede na stremeljenje posameznikov? Take zajednice bi bile zares kolektivne in za idejo samo zelo uspešne, zaradi oddaljenosti istosmislečih pa so nemogoče. Hočemo tudi, da ne ostanje načela znana le nekaterim, ampak da jih bo deležno čim večje število, ker le tedaj se bo mogla prenoviti naša šola. (Se nadaljuje.)

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

—oio Učiteljska samoizobrazba — pregled dela, na podlagi poročil krožkovih načelnikov osrednjemu izobraževalnemu odseku:

1. **Cerknica.** Izobraževalni krožek za cerkniški okoliš je zboroval 9. oktobra t. l. v Cerknici po sledečem vzporedju: Krožkove zadeve, Sociološka izobrazba, Delovna šola, Dekliški krožki, Mladeniški krožki, Razgovor o mladinski in pedagoški literaturi, Razmerje učiteljstva, Demokracija. — Udeležencev 12.

2. **Ljubljana.** Ljubljanski krožek se je sestal prvič 26. oktobra t. l. Tov. Pahor je

poročal o zgodovinskem razvoju plemstva in meščanstva. — Udeležencev 45.

3. **Šoštanj.** Šoštanski izobraževalni krožek se je sestal 7. novembra t. l. v Šoštanju. Razpravljal je o moderni izobrazbi. — Udeležencev —.

4. **Ljubljana.** Tamkajšnji izobraževalni krožek je imel 9. novembra t. l. svoj drugi sestanek, na katerem je poročal tov. Hreščak o liberalizmu. — Udeležencev 35, med temi zlasti mnogo učiteljskih, kar moramo pozdravljati z največjim zadoščenjem.

5. **Borovnica.** Borovniški izobraževalni krožek je imel svoje prvo zborovanje dne 12. novembra t. l. ob prisotnosti 17 tovarišev in tovarišic. Tov. Tavčar je poročal o pomenu in delovanju krožkov ter o uvodu v družboslovje. Naslednji sestanek se je dočel na 7. decembra t. l. zopet v Borovnici.

6. **Šmarje-Rogatec.** Krožek za ta okraj se je sestal 12. novembra t. l. v St. Vidu. Poročal je tov. Rakovšek o početkih socializma na podlagi Krekovega »Socializma«. — Udeležba —. Prihodnji sestanek se vrši prve dni decembra. Predava tov. Bollé o feudalizmu. — Prisotnih je bilo 17.

7. **Cerknica.** Tamkajšnji krožek je zboroval 13. novembra t. l. Radi slabega vremena in slabih prometnih zvez je bilo navzočih le 10 članov. Tov. Dolgan je predaval o načrtu kmetske delovne šole za 1. razred.

8. **Ribnica.** Izobraževalni krožek za Ribnico in okolico se je sestal 13. novembra t. l. Tov. Rožman je poročal o zgodovinskem seminarju in o provalih Slovanov. — Udeležba —. Prihodnji sestanek se je dočel za začetek decembra.

9. **St. Vid nad Ljubljano.** Tamkajšnji krožek je zboroval 20. novembra t. l. ob udeležbi 13 članov. Tov. Pahor je predaval o plemstvu in meščanstvu tov. Hreščak je podal nekaj pojasnil za obravnavanje snovi iz brošur in drugih aktualnih predmetov.

10. **Jesenice.** Izobraževalni krožek za jeseniški okraj je zboroval prvič 12. oktobra t. l. Sklicatelj tov. Mrovlje je podal kratek obris delovanja pedagoškega krožka za tekoče šolsko leto, tov. Pibovec pa kratke smernice za posamezne predmete v smislu modernega šolstva, pričeniši s prvim razredom. — Navzočih 33 članov krožka.

—oio Iz osrednjega izobraževalnega odbora. Še vedno je cela vrsta društvenih odborov in sklicateljev krožkov, ki nam niso sporočili vseh podatkov, ki jih potrebujemo za razpošiljanje brošur in navodil za obravnavanje po krožkih. Opravičeni smo vprašati jih javno, kako bodo opravičili pred članstvom to zanemarjanje svojih dolžnosti in kako spravijo tako indolenco za važna stanovska vprašanja v sklad s svojimi funkcijami v organizaciji in s svojo vestjo. Navadna dopisnica s kakimi sto črkami bi bila vsa žrtev, ki se zahteva od njih v korist dobri stvari. Zavedajmo se že enkrat, da brez sodelovanja vseh ni misliti na konsolidacijo organizacije, brez sodelovanja organizacijskih funkcijonarjev pa ni upati na uresničenje niti najprimernejših organizacijskih načrtov. Pozivamo radi tega ponovno vse prizadete, da store nemudoma svojo dolžnost, ker bomo sicer prisiljeni imenoma pokazati na vse, ki ubijajo s svojo pasivnostjo v nesčetih požrtvovalnih tovariših in tovarišicah vsako voljo za udeleževanje in napredek.

—oio Vsem društvenim odborom. Ker je potrebno v svrhu natančne informacije naših članov o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo našega stanu in ki se v kratkem času odločenem za naša društvena zborovanja, ne morejo dovolj temeljito obravnavati, prosimo vse tovariše predsednike, da poskrbe za razmnožitev vseh programatičnih okrožnic, ki jih dobivajo od osrednjega vodstva, in sicer v tolikih izvodih, kolikor izobrazbenih krožkov šteje vsako društvo ter jih nemudoma dostavijo sklicateljem krožkov, da jih dajo v razpravo. Na ta način si obetamo najtesnejšega stika med članstvom in vodstvom organizacije ter splošne poglobitve v vse važne probleme našega stanu. — Poverništvo UJU.

Nove knjige.

— Josip Ribičič: **Igrice.** Zbirka lažjih mladinskih iger. Ljubljana 1927. Založilo »Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta«. Knjižnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani I. zvezek. Cena broširani knjigi 12 Din, vezani 15 Din, s poštnino 1 Din več. Dolgo časa že ni izšla nikakva mladinska igra in zato je bila vrzel na tem polju od dne do dne večja. Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta je uvidelo, kako velika je potreba po mladinskih igrah in je založilo gornjo zbirko. Šest igrice priznanega mladinskega pisatelja Ribičiča: »Trapica«, »Vrabci«, »Miklavževci«, »Mir in ljubezen«, »V pustni noči« in »Dediščina«, bode marsikaterega prireditelja mladinskih predstav rešilo iz nemale zadrege pri izbiri igrice. »Trapica« je primerna enodejanka za čas pred Vsemi svetimi. Ima 4 deške in eno dekliško vlogo. — »Vrabci«, dvodejanka, primerna za vzgajanje ljubezni do ptic. Najprimernejši čas za uprizoritev te igrice je jesen v času ptičje selitve. — »Miklavževci« ima dve dejanji. Prvo se vrši v kmetski kuhinji, kjer sv. Miklavž obdaruje otroke, drugo pa v predvoru nebes. Ker potrebujemo ravno za Miklavževce prireditev vedno tudi primerne igrice, bode ta jako dobrodošla. — »Mir in ljubezen« je božična slika, zelo prikladna za prireditev, zvezana z obdarovanjem otrok. — »V pustni noči«, enodejanka za predpustni čas. — »Dediščina« pa je zelo lepa igrice za 1. december in Vidov dan. S to zbirko je narasla naša mladinska dramatična literatura za šest res lepših igrice, zato jo najtopleje priporočamo v nakup.

—k Nacrti za muški ručni rad u I. i II. razredu osnovnih škola. Priredil: Marjan Markovac. Druga popravljena izdaja. Zagreb 1927. Izdala »Narodna knjižnica« v Zagrebu, Vojniška ulica 13. Cena 30 Din. Nacrti je prirejen po predpisih lanskega učnega načrta in sestoji iz 12 listov s 70 nacrti.

—k Kraljevič Marko 1928. Zbral Kompoljski, ilustriral J. Vokač. Cena 6 Din. Družba sv. Cirila in Metoda, duševna mati naše obmejne mladine, jo je zopet razveselila s knjižico, nosečo zunaj podobo jugoslovenskega junaka Kraljeviča Marka, znatraj pa nedežno mnogo zanimivih pravljic — med njimi bajko Milčinskega »O Marički, ki je pol ure prekasno prišla na svet« — pesmi, poučnih člankov in važnih drobčin; knjižico okrašeno z lepimi ilustracijami, zaključuje koledar in oddelek za beležke. Naroča se v pisarni Ciril Metodove družbe v Ljubljani, Narodni dom.

—k Leonid André: **Radio.** Osnovni pojmi iz radiotehnike. Knjiga, ki je izšla v Ljubljani v založbi Jugoslovanske knjigarne je opremljena s 214 slikami, a snov je razdeljena v 5 oddelkov: I. Nauk o splošni elektriki. II. Nauk o nihanju in valovanju. III. Specialna radiotehnika. IV. Dodatek o oddajnih postajah. V. Stvarno kazalo. — Cena nevezani knjigi 60 Din, v platno vezani 76 Din.

Naša stanovska organizacija.

BORBA ZA PRISPEVEK UČITELJSKEMU PEVSKEMU ZBORU.

Ker postaja najmučnejši dogodek v Kranju tudi najmučnejši dogodek v »Tovariš« in ker bi si učiteljstvo, ki ni bilo navzoče na delegacijski skupščini v Kranju z ozirom na sklep celjskega učiteljskega društva in na podlagi članka v 18. številki »Tovariša«, lahko ustvarilo napačno sliko o dogodku pri obravnavi predloga za prispevek učiteljskemu pevskemu zboru, naj mi bo dovoljeno, da zadevo s svoje in strani zbora pojasnim.

Učiteljski pevski zbor je bil osnovan po Društvu učiteljev glasbe v Ljubljani jeseni leta 1925, kot nekaj odsek svojega društva ter je že spomladi 1926. nastopil dvakrat s samostojnim koncertom v Ljubljani. Jeseni se je preosnoval, spremenil pravila, postal samostojen ter se naslonil na UJU tako, da ima poverništvo v odboru stalnega zastopnika. Član zbora sme biti le član UJU, zato so člani »Edinstva« morali izstopiti. Letos je nastopil zbor s samostojnimi koncerti v Trbovljah, St. Vidu, Viču in Kranju ter namerava meseca januarja prirediti koncert v Zagrebu. Vršiti torej že v začetni dobi važno kulturno poslanstvo. Vaje in nastopi so združeni z ogromnimi gmotnimi in fizičnimi žrtvami. Z žalostjo moram ob tej priliki ugotoviti, da ljubljansko učiteljstvo ni dosedaj pokazalo pravega umevanja (kakor praško, ki ima svoj lasten zbor), pač pa po več ur od železnice oddaljeni tovariši (v prvi vrsti seveda tovarišice), ki z vzgledno požrtvovalnostjo posejajo vaje na lastne stroške in plačujejo poleg tega še letno članarino v znesku 60 Din. Društvo je preskrbovalo nekaterim članom prenočišča, si nabavilo notni material, pa se pri tem tako zadolžilo, da ima še danes 4000 Din dolga, dasi je prejel od nekaterih učiteljskih društev ustanovnico in so bili tudi vsi koncerti (razven St. Vida) sijajno posečeni. Gotovo bi imeli od koncertov lahko več dohodkov, če bi nastavili višjo vstopnino. Hoteli pa smo z nizko vstopnino omogočiti dostop najširšim plastem naroda. Saj je naš namen narod kulturno dvigniti in doseči slov. učiteljstvu večji ugled. Kajti z ugledom raste vpliv in z vplivom se lahko vse doseže. Od nesebičnega delovanja požrtvovalnih pevk in pevcev ima in bo torej imelo korist vse učiteljstvo.

Da člane vsaj deloma razbremenim in reši zbor, ki mu je grozil vsled ogromnih žrtv razpad (članstvo je padlo od 110 na 58), je naslovil odbor na UJU prošnjo, ki je v njej ugotovil kulturno važnost učiteljskega pevkega zbora, pokazal na enaka zbora moravskih in praških učiteljev, potom katerih se je uveljavil ugled učiteljstva doma in ki sta ponesla slavo in čast češke pesmi in češkega naroda tudi v inozemstvo; povdaril, da se bo dvignil potom zbora tudi ugled slov. učiteljstva in prosil, naj ga članstvo UJU podpre z 1 Din mesečnim prispevkom. Odbor ni našel drugega izhoda iz težkega položaja — šlo je za obstoj zbora — in je bil, dasi nerad, prisiljen potom delegacije obrniti se na celokupno članstvo UJU za pomoč. Bil je to obupni klic na pomoč!

Vsak posamezni član UJU sme staviti delegaciji predloge in vsak predlog, ki ga delegacija obravnava, ima službeni značaj. Zadeva pa vendar ni privatna, če tiče ves stan. Tudi je celjsko učiteljsko društvo samo priznalo kulturno poslanstvo učiteljskega pevkega zbora. Ni torej nikakega povoda obžalovati »službeni značaj« privatne zadeve.

O predlogu se je popolnoma svobodno razpravljalo. Kdor se je oglasil k besedi, je tudi lahko govoril. Proti je govorilo kakih 5 delegatov, nekateri tudi po večkrat, za pa 3 in od teh treh sem edino jaz član pevkega zbora in sem bil obenem tudi delegat. Na mesec en dinar, dve cigareti, škatljica vžigalic! Koliko dinarjev gre za manj potrebne stvari, za druga društva. Ali pa ni dolžnost zavednega učiteljstva podpirati v prvi vrsti lastna društva? Pa se je začelo mešetarjenje: prispevek naj bo neobvezen, naj pride prihodnje leto pred delegacijo, naj se zniža na 50 p itd. Na eni strani ves potek skupščine, ki je izzvenel v klicu: učitelj, izobra-

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz za čas od 10. septembra do 16. novembra 1927. Članarina: Karla Srebrnič, Podgorje 5 Din; šola St. Ilj pod Turjakom 20 Din; Drago Kogelnik, Brezno 30 Din; Mohorko Ivan, Rače 20 Din; šola Breg pri Ptuj (Svetlin, Kosi, Kovač) 60 Din; Razbor (Rataj) 5 Din; šola Slovenjgradec 45 Din; deška osnovna šola Ptuj-okolica 120 Din; Orla vas-Braslovce (Klančnik) 20 Din; šola Pobrežje 160 Din; šola Guštanj (Gačnik, Lodrant, Pečnik, Kotnik, Konečnik, Zega, Jugovič, Gabrček, Šijanec) 144 Din; St. Ilj v Slov. goricah (Kožuš Vilma) 20 Din; Svetina (Skof Ana) 10 Din. — Poverjenik neke šole še do danes ni poslal že leta 1926. nabrane članarine! — Darila: Jos. Mavrič, šolski upr. v pok., Maribor 100 Din; Škilan Josip, učitelj v Studencih pri Mariboru kot prvi dar prve plače 50 Din. Novinci, posnemajte tega tovariša! Učiteljsko društvo za slovenjebistriški okraj, čisti dobiček prireditve 820 Din (!). Iskrena hvala! — **Gospodarska podjetja:** zemljevidi 10888 Din; grb 2120/80 Din; Prekmurske pravilnice 44 Din; »Sola v nebesih« 31/50 Din; skupaj 13.084/30 Din. — V Mariboru. 20. novembra 1927. — M. Kožuh, blagajnik.

zuj se, širi kulturo, skrbi za ugled svojega stanu! — na drugi strani glihanje in prerakanje za beraški dinar, ko gre pevskemu zboru za biti ali ne biti; ta izdatek letnih 12 Din — tam saj 1200 Din. To je bilo mučno, to je žalilo in motilo sicer krasen potek zborovanja in ravno to je izzvalo v meni »ton in fanatičen izpad«, da sem dejal: »Ne gre za dinar, gre za obstoj zbora. Če ga danes pokopljemo, bo to kulturna sramota, ki jo bo treba četudi z imeni javno ožigosati. Dva dni smo govorili o učiteljski samoizobrazbi, o kulturnem udejstvovanju in o majhnem ugledu, ki ga moramo dvigniti. Dokazimo, da ni bilo to le prazno besedičenje! To je bil tisti gorostasti fanatičen izpad. O kakem sramotnem odru ni bilo niti govora. Besede so bile sicer ostre, izgovorjene pa v razumljivem razburjenju, zakrivil pa so jih tisti, ki so hoteli zbor uničiti in so jim, kakor se vidi še danes, hvaležno sredstvo v dosegu drugih ciljev.

Izid glasovanja mi je bil v veliko zadoščenje. Predlog zbora si je osvojila ogromna večina delegatov (proti je glasovalo le 8 delegatov in še od teh nekaj, ker so bili vezani na sklep gospodarskega odbora). Za božjo voljo, ali je teror, če večina nekaj sklene? Slov. učiteljstvo je dokazalo, da gradi in ne podira, pokazalo je, da je do umelo veliki pomen pevkega zbora, da je ostalo idealno in mu niso samoizobrazba, kultura in ugled stanu samo visokozveneče fraze, ampak je pripravljeno zanje tudi žrtvovati, ker se v polni meri zaveda, da brez žrtve ni zmag. Rad priznam, da učiteljstvu ni z rožicami poslano, zato pa je njegova žrtev tem lepša, hvalevrednejša. Čast mu! Če učiteljstvo ni zmoglo zbora vzdržati, ga tudi ni vredno. Ne mi, ampak zgodovina slovenskega učiteljstva in slovenske glasbe bo s prstom pokazala na njegove grobokope. — Za čast in dobrobit učiteljstva bom nastopal vedno in povsod, če bo treba tudi s primernim povdarkom in oostrostjo. In če mislite, da sem se res tako hudo pregrešil, naj ne trpi zaradi tega pevski zbor. Ločite vendar stvar od osebe in mečite kamenje samo name če že morate metati! Pri vsem nastopu me je vodila edino le iskrena želja, pomagati s svojimi skromnimi močmi plemeniti stvari; zato tudi v tej prijetni zavesti lahko mirno prenesem priimek »fanatičen izpadnik«, ki ga smatram za častnega. Kar se pa tiče ocitka, da delegati niso svobodno volili, se mi pa zdi, da je tako skrajno žaljiv in za delegacijo sramotno poniževalen, da bi bil potreben še en fanatičen izpad.

Ivan Primožič.

Vabila

— **KONJISKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje 3. decembra 1927 ob 10. uri v deški osnovni šoli v Konjicah. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Izid volitev. 4. Predavanje: Delovna šola. 5. Slučajnosti. Ker bodo še morebitne ponovne volitve novega odbora, je udeležba strogo obvezna.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ** ima svoj redni občni zbor dne 7. decembra t. l. v ormoški osnovni šoli. Poleg običajnih točk in na dnevnem redu: a) Poročili o sejah širjega sosveta v Ljubljani in v Celju. b) Tajnikov in blagajnikov letno poročilo. c) Volitve. Začetek zborovanja ob 10. uri; pol ure pred zborovanjem odborova seja v zborovalnici.

— **KRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje 3. decembra ob 9. uri v Šmartnem pri Kranju. 1. Poročila odbora o društvenem delovanju in predsednika o sejah širjega sosveta in Učit. konvikta. — Objavijo se imena onih društvnikov, ki za tekoče leto še niso plačali nikakega zneska. (Sklep zadnjega občnega zbora). 2. Tov. Rika Ferjančič: Naša razstava z ozirom na osnovne pojme delovnega in rokotvornega pouka. — Konstituiranje krožkov. 3. Tov. Josip Jerše: Pedagoški tečaj v Mariboru. 4. Izvenšolsko delovanje. 5. Slučajnosti.

Poročila:

— **SLOVENJEBISTRISKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je imelo svoj redni občni zbor dne 5. novembra na Pragerskem. Navzočih od 64 članov 42.

(Dalje glej stran 7.)

Tovariši! Tovarišice! Tovariši!

Že stanovska zavednost veleva, da podpiramo pri nabavah svojih potrebščin v prvi vrsti svoje lastne ustanove. Veliko bolj pa smo v svojem interesu dolžni to storiti tedaj, ako nam nudijo te ustanove večje ugodnosti in večje koristi kot tuje. Ena izmed takih ustanov je naša

Nabavljialna zadruga drž. nameštencev v Ljubljani

Telefon šte. 2421. **Vodnikov trg 5.** Čekovni rač. 12416.

Ona nam nudi banaško moko, sladkor, kavo, olje, mast, sploh vse **specerijsko in kolonijalno blago najfinije vrste po najnižjih cenah, ki so mogoče.** Velika izbira **dežnikov, predpražnikov** in najfinijih in najtrpežnejših **čevljev lastnega izdelka.** V zalogi najfinjši šifon, platno in srajce za gospode po najnižjih cenah.

Dostavlja se blago na dom in dovoljujejo se olajšave pri plačilu.

Zadovoljiti svoje članke je te zadruga najvišji cilj!

Da je blizu tega cilja, dokazujejo stalni in dnevno novo pristopajoči člani-odjemalci.

Tovariši! Tovarišice! Pristopite k tej zadrugi in kupujte v njej!

(Nadaljevanje 4. strani.)

Situacijsko poročilo: Predsednik tovariš Rainer pozdravi navzoče, zlasti pa predavatelja tov. B. Jurka in 92-letnega, čilega starca gospoda Rainerja, očeta oziroma starega očeta peterih učiteljev. Došli dopisi se prečitajo. Tov. tajnik poda svoje poročilo o delovanju društva in odbora v preteklem letu. Blagajnik poroča, da je bilo 9423:11 Din dohodkov, izdalo pa se je 7029:25 Din.

Članarina je 180 Din, za učitelja poročene 110 Din. Ustanovi se obrambni sklad ter določi zanj 500 Din.

Predaval je v jako humorističnem tonu svoje verzice o skupščini v Skoplju tov. Jurko ter vpletel tudi razmere, ki vladajo žalibog še v naši organizaciji. Predsednik se mu za delo prisrčno zahvali.

Sklepi, Sklene se: a) Izvršni odbor UJU v Beogradu naj ukrene vse potrebno za nemoteno glasovanje delegatov glavne skupščine.

b) Da vsaj 6 tednov pred drž. skupščino dostavi izveštaj o svojem delovanju.

c) Da se glasuje z rokovzdigom, ne pa s »prima se«.

Vsi člani društva pristopijo tudi k U. D. Maribor.

Volitve. Izvoljen je bil predsednikom tov. Planer Albert, nam. Feigl Otilija, tajnik je tov. M. Tajnik, blagajnik pa tov. Janžekovič, odborniki so: tov. Varl, Živko J., Strigl, Rainer, Logar Franjo, namestnika: tov. Krajnc in Leben; pregledovalki računov pa tov. Logar Franja in Planer Marija. rija.

+ **LITJSKO OKRAJNO UCITELJSKO DRUŠTVO** je imelo svoj redni letni občni zbor dne 8. oktobra v Ljubljani. Od 77 članov je bilo navzočih 62.

Situacijsko poročilo: Tovariš predsednik se je v svojem otvoritvenem govoru dotaknil med drugim tudi članske discipline, brez katere je uspešno delovanje društva nemogoče. Mnenja je, da so zborovanja oni forum, kjer se izmenjavajo medsebojne misli in izražajo mnenja o stavljenih predlogih. Tu treba zavzeti stališče, katerega se treba brezpogojno držati vsaj v stvareh, ki se nanašajo na naše stanovske zadeve.

Navzoč je bil tudi zastopnik poverjeništa, glavni tajnik tovariš Kobal, ki je poročal o raznih društvenih in stanovskih zadevah, osobito o našem stališču glede revizije uradniškega zakona. Podal je tudi poročilo o naših gospodarskih zadevah. Članstvo se je posebnoanimalo za zadevo Učit. konvikta. Iz podanega pa je lahko posnelo, da se naše poverjeništvu resno trudi, da čimprej realizira tridesetletne besede o Učit. konviktu ter spravi pod »domači krov« deco naših tovarišev, ki preživlja tužne dneve dijaštva v temnih, nezdravih podstrešjih.

Društveno delovanje. Tajnica Kalinova poroča, da je priredilo društvo v minulemu letu tri predavanja, in sicer je predaval tov. poverjenik A. Skulj »O šolskih vrtovih«, tov. Kobal »O poučevanju slepih« in tov. Horn pa »O miselnosti in značaju«. Poleg tega je imel višnjegorski sodni okraj več krožkovih sestankov s pedagoškimi predavanji in dve zgodovinski predavanji tovariša Merviča.

Tov. blagajnik D. Rostohar je podal točno blagajniško poročilo s razveseljivo pripombo, da ne bo navijal naših žepov, da predlaga staro članarino plus 1 Din za pevski zbor UJU.

K situacijskemu poročilu: O pokrajinski skupščini je podala jedro tovarišica Vrščajeva, naglašajoč načrt društvenega delovanja v novih smernicah. O državnih skupščini je podala svoje osebne vtise tov. Čučkova.

Volitve: Poslednja točka so bile volitve novega odbora. Izvoljeni so bili: Pelko Matija, predsednik; Ed. Thurnher, podpredsednik; Z. Vrščajeva, tajnica; D. Rostohar, blagajnik. Drugi odborniki: Samec Franc, Jevnikar Lovro, Kalin Minka, Menšar Helena, Šlibar Tone. Namestniki: Dolinar-Gospodaričeva, Pero Horn, Fr. Zupančič iz Velikega grabna. Za pevovodjo okr. učit. zbora se izvoli Šlibar Tone. Za pregledovalce računov: Maks Kovačič in Fr. Pikelj.

Krožki: Na odborovi seji 13. oktobra sklene odbor započeti s samoizobraževalnimi krožki, in sicer se ustanovi krožek za viš-

njegorski sodni okraj, katerega vodi podpredsednik Thurnher in litjski krožek. — Vsak drugi mesec približno pa zboruje ves okraj skupno.

Resoluciji kamniškega učit. društva za ogrev se pridružuje tudi litjsko učiteljsko društvo.

+ **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KRANJSKI SOLSKI OKRAJ** je zborovalo 8. oktobra 1927 v Smartnem.

Situacijsko poročilo: Poročevalci: predsednik Jos. Lapajne, tajnik Andr. Roje, blagajničarka Franja Slapar, odb. Rika Ferjančič, Vilibald Rus, Jerica Bizjak.

Statistika: a) število učiteljstva v okraju 136 (lajških), b) število članstva 108, c) udeležencev na zborovanju 65 (3 opravičeni, 40 neopravičenih).

Gospodarske zadeve: 1. Blagajniku in odboru se poda priznanje in absolutorij. 2. Društvena članarina znaša še nadalje mesečno (10) a 17 Din, oziroma 10:50 Din za poročene učitelje. 'Tov. Moderndorferju se še nadalje plačuje redni prispevek a 1 Din od člana.

Volitve v ocenjevalno komisijo. Tov. Jerica Bizjakova poda poročilo o volitvah v ocenjevalno komisijo. Sklep: Vsake volitve je izvesti disciplinirano in natančno po predpisih, da se izognemo eventualnemu neuspehu.

Volitve. V odbor izvoljeni se konstituirajo sledeče: predsednik Jos. Lapajne, Cerklje; podpredsednik Rud. Horvat, Škofja Loka; tajnik Anton Lovše, Podbrezje; blagajničarka Franja Slapar, Kranj; odbor: Angela Hafner, Smartno; Mar. Mašenšek, Predoslje; Andr. Roje, Križe; pregledovalca računov: Melanija Fajdiga, Križe Franc, Smartno; razsodišče: Jocij Jan, Olševek; Franja Urbančič, Kranj; Rupret Vinko, Smlednik.

Samoizobrazba: Ustanovi se 5 krožkov — Podgorje, kranjski, tržiški, selški, poljanski, ki naj se poljudno konstituirajo in shajajo. Sklepe je predlagati tajniku.

Šolska reforma, poroča Rika Ferjančičeva, Cerklje.

a) Društvo je priredilo dvoje predavanj z eno hospitacijo o delovni šoli in razstavo dekliških in deških ročnih del o prišli pokrajinske skupščine v Kranju. Podrobno poročilo »o razstavi z ozirom na osnovne principe delovne šole« se preloži na prihodnje zborovanje.

b) K mariborskemu tečaju o delovni šoli (17. 18. in 19. t. m.) se odpošlje tovariša Josipa Jeršeta iz Naklega z nalogo, da na prihodnjem zborovanju poda tozadevno poročilo.

c) Prosvetni referent tov. Vilibald Rus poda pojasnila o naredbi o krajnih šolskih odborih. Iz temeljite debate se povzamejo važni sklepi.

Pritrdi se vlogi poverj. UJU z dne 6. oktobra 1927, dočim se sklep kamniškega učiteljskega društva z večino glasov odkloni.

Radi pozne ure se preostali dnevni red preloži na prihodnje zborovanje.

Slučajnosti: Predlogi Andreja Rojca: 1. da se o predlogih razpravlja pred drugimi točkami dnevnega reda; 2. da se šolski lokali ne uporabljajo za volišča in 3. da se izposluje izplačilo honorarjev za obrtno nadaljevalne šole so bili soglasno sprejeti.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

Citrušil! Začele so izhajati note Ljudske edicije za citre, ki bodo obsegale najprijetnejše glasbene komade. — Št. 1. Triglav (koračnica) 5 Din. Št. 2. Tosellijska Serenada 5 Din. Št. 3. Tamo daleko. Volga 5 Din. — Naročuje se pri M. Modic, Ljubljana, Kopitarjeva 1. — Istotam dobite *glasbila* (vijoline, kitare i. dr.) ter vse glasbene potrebščine po konkurenčnih cenah. Najcenejše note za klavir, tamburaške partiture itd.

Volno, bombaž za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12, Židovska 4

MATE PLIVERIĆ
BRIVEC, HOTEL „SLON“
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA
se toplo priporoča cenj. učiteljstvu.

DAMAM PRIPOROČAMO
krasno izbiro najboljših pletenin.

Novodošli lepi jumperji, puloverji, damskih trikot-kombinez i. t. d. Izredno ugoden nakup! Dame najno vabimo na ogled teh krasnih vzorcev.

T. EGER, LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA 2.

Priporoča cenj. občinstvu svoj
brivski salon

★
KOMAN NIKO
LJUBLJANA
POLJANSKA CESTA ŠT. 13

„**LJUDSKA SAMOPOMOČ**“

podporno društvo za slučaj smrti v Mariboru sprejema vse zdrave osebe nad 50 do 80 let stare in bivačeve v Sloveniji

samo še do 31. decembra 1927.

Podporna vsota znaša 2000 do 16000 Din. Društvo šteje danes že okroglo 1000 članov. Zahtevajte takoj pristopno izjavo zastoj iz pisarne „Ljudska samopomoč“ v Mariboru, Aleksandrova cesta 45/II.

Najboljši in najcenejši nakup za gospode v posebnem oddelku trvdke

A. Sinkovec nasl. K. Soss, Ljubljana.

Na debelo. **Za** Na drobno.

Miklavža in Božič

Velika izbira bonbonov, čokolade, obeskov, keksov, lecta i. t. d. pri

Josip Vitek ★ Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 13.

PRAŠKE, DOMAČE, DUNAJSKE NOVOSTI!

Franc Lukič

Ljubljana
Stritarjeva ulica št. 9

Priporoča se
konfekcija in modna trgovina

LEKARNA MR. BAHOVEC - LJUBLJANA

priporoča in razpošilja svoje

dietetične specialne zdravilne čaje:

proti revmatizmu	32 Din
proti arteriosklerozi	42 Din
proti glistam	32 Din
proti astmi	25 Din
proti bledici	30 Din
proti hemeroidom	32 Din
proti boleznim srca	32 Din
proti nevrozi	32 Din
za diabetičarje	32 Din
za pljučne bolezni	30 Din
za mehur in obisti	42 Din
za ženske v prehodnih letih	30 Din

Razpošilja edino

lekarna MR. BAHOVEC - Ljubljana.

Najboljši zdravnik je priroda, zato se zdravimo z zdravilnimi zelišči.

Ugodnost!

Damske galoše 70 Din

Moške galoše 75 Din

Damski snežni čevlji 100 Din

Moški snežni čevlji . 110 Din

★ **ANTON KRISPER, Ljubljana**
Mestni trg 26 ★ Stritarjeva ulica 3

Šolski upravitelji!

Šolske zvezke in vse šolske potrebščine risarski in pisarniški papir vseh vrst kuverte, vsakovrstna peresa, črnilo in črnilni prašek, svinčnike, črne in barvane, risalna orodja, barvan papir za lepljenje i. t. d. dobite najceneje v papirnici

IV. GAJŠEK NASL. LJUBLJANA
SV. PETRA ŠT. 2

Tvrdba
A. Persche
Ljubljana
Pred Škofijo št. 21

priporoča
vedno najnovejše v modnem blagu, dalje rokavice, nogavice in pletenine, kravate, moške srajce in trikotažo.
Dobro blago! **Nizke cene!**